

**Depresja. Ujęcie psychoanalityczne. Pod red. K. Walewskiej, J. Pawlika.
Warszawa, PWN 1992.**

W ostatnich latach polski rynek czytelniczy nasycany jest wieloma pozycjami o wątpliwej wartości. Na szczęście pojawiają się również takie książki, do których poznania warto namówić czytelnika. Chciałbym to uczynić w odniesieniu do wydanej w serii Logos przez PWN książki pod redakcją Katarzyny Walewskiej i Jerzego Pawlika pt. *Depresja. Ujęcie psychoanalityczne*.

W erze różnych psychozabaw i pseudonaukowych publikacji odnalezienie takiej pozycji to prawdziwy rarytas. Niepokojąca tematyka może chyba dostarczyć czytelnikowi wielu wrażeń, niekoniecznie związanych z naukowym charakterem książki. Co prawda treść w niej zawarta nie jest może zbyt łatwa, ale jest to konsekwencja poruszania się w tematyce psychoanalizy, czyli nauki dopiero budzącej się w Polsce. W celu lepszego, bardziej przejrzystego odbioru książki, będącej zbiorem artykułów opisujących depresję i metody jej leczenia, zawarto w niej również rozważania teoretyczne, wprowadzające czytelnika w atmosferę dyskursu naukowego.

Na część teoretyczną składają się: rys historyczny (w postaci nie publikowanych jeszcze w Polsce artykułów Z. Freuda i M. Klein) oraz poprzedzający całość wstęp autorstwa Katarzyny Walewskiej, traktujący o psychoanalizie w Polsce. Pozostała część książki to część autorska, na którą składają się ułożone według poniższych zasad artykuły: powiązane z okresami rozwojowymi (Serge Lebovici, Stanisława Tomkiewicza, Petera Canzlera, Hanny Segal oraz dwa artykuły: G. Le Gouesa i Y. Memin; H. Becker, B. Grunberger i J. Pawlik). Część autorską zamykają rozdziały Petera Kuttera i Katarzyny Walewskiej.

Wśród wielu intencji tej książki na trzy Autorzy kładą zasadniczy akcent. Po pierwsze — chcieli pokazać polskiemu czytelnikowi doświadczenia zagranicznych psychoanalityków, a przez to przełamać impas w literaturze z zakresu psychoanalizy na polskim rynku; po drugie — udowodnić, iż istnieje duże zapotrzebowanie społeczne na psychoanalizę wraz ze stale rozwijającymi się metodami leczenia. Po trzecie wreszcie — jednym z celów stała się chęć uporządkowania języka i terminologii z zakresu psychoanalizy. Autorzy pragnęli, by książka była pomocna psychoanalitykom w ich praktyce oraz osobom zainteresowanym w dotarciu do źródeł (po raz pierwszy w języku polskim) i zagubionym w dziedzinie rozszerzenia własnych możliwości i radzenia sobie z depresją.

Warto jest również sięgnąć do tej książki ze względu na inne wartości. Znajduje się w niej wiele implikacji natury pedagogicznej, resocjalizacyjnej, poruszana jest problematyka alkoholizmu i narkomanii. Poza tym można traktować omawianą książkę jako pewnego rodzaju studium dotyczące sytuacji polskiej psychoanalizy, jej pozycji wśród innych nauk.

Niewątpliwie powyższe walory mogą być zachętą do poznania tej książki bliżej, skonfrontowania własnych odczuć z zawartą w niej wiedzą. Publikacja pod redakcją K. Walewskiej

i J. Pawlika poprzez swój praktyczny charakter może być odpowiedzią na szereg pytań, z którymi przyszło nam się borykać w naszych ciężkich czasach.

Podsumowując — należy ocenić tę pozycję wysoko ze względu na jej pionierski charakter w odniesieniu do piśmiennictwa z zakresu psychoanalizy. Na uznanie zasługuje wybór tematu, bardzo aktualnego i jednocześnie trudnego. Interesująca jest również forma językowa — czysta, precyzyjna, a jednocześnie dająca możliwość spojrzenia na wiele zagadnień pozornie nie związanych z tematem.

Myślę, że biorąc tę książkę do ręki, czytelnik może przeżyć intelektualną przygodę.

Jerzy Kaniewski

Wyższa Szkoła Pedagogiki Specjalnej
Warszawa